

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 165/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného JUDr. Marekom Hudecom, advokátska kancelária HUDEC s. r. o., Lazaretská 23, Bratislava, pre namietané porušenie jeho základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava III č. k. 4 Pv 589/13/1103-65 z 23. júna 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava III č. k. 4 Pv 589/13/1103-65 z 23. júna 2015 (ďalej len „uznesenie okresnej prokuratúry“).

V sťažnosti sťažovateľ uviedol: „Dňa 23.06.2015 Uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava III č. 4 Pv 589/13/1103-65, podpísaným prokurátorom - JUDr. Ondrej Repa, PhD., bola zamietnutá moja sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia pre prečin poškodzovanie veriteľa podľa § 239 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona.

Uznesenie mi bolo doručené prostredníctvom ustanovenej obhajkyne [REDACTED]

[REDACTED] ([REDACTED]) dňa 26.6.2015.

Svoje rozhodnutie zdôvodnil dozorujúci prokurátor JUDr. Ondrej Repa, PhD. tým, že skutočnosť, že sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia bola podaná prostredníctvom mojej obhajkyne, [REDACTED] - advokátky a konateľky [REDACTED], ktorá vo veci trestného stíhania vypovedala dňa 7.8.2014 ako svedkyňa, je s odkazom na ust. § 36 ods. 3 TP podaná neoprávnenou osobou v zmysle § 186 TP.

Prokurátor potom s odkazom na ust. § 193 ods. 1 písm. b) TP moju sťažnosť zamietol, pričom ju meritórne vôbec nepreskúmaval...

Je potrebné uviesť, že [REDACTED] bola vypočutá v trestnom konaní vedenom pod ČVS:ORP-507/OEK-B3-2013 vyšetrovateľom ako svedok, kde bola vypočutá k okolnostiam skutku, pre ktorý ale nebolo voči mojej osobe vznesené obvinenie - prevodu nehnuteľnosti: pozemku parc. č. [REDACTED], parcela registra C o výmere 152 m², druh pozemku – Zastavané plochy a nádvoria, katastrálne územie [REDACTED]; pozemku parc. č. [REDACTED], parcela registra C, o výmere 52 m², druh pozemku: Ostatné plochy, katastrálne územie [REDACTED], zapísaným na [REDACTED] vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu; budovy na pozemku, parcele č. [REDACTED], označenom súpisným číslom: [REDACTED], druh stavby Iná budova, katastrálne územie [REDACTED], všetky nehnuteľnosti zapísané na [REDACTED] vedenom Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu.

Uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave III zo dňa 22.5.2015 podpísaného Vyšetrovateľom PZ pplk. Mgr. Andrej BARAN, ktorý podľa § 206 ods. 1 trestného poriadku stíha [REDAKOVANÉ] ako obvineného za prečin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a), ods. 4 Trestného zákona sa však dotýka len skutkov týkajúcich sa nehnuteľnosti v ňom uvedených a to k rozostavanej stavbe rodinného domu na parcele č. [REDAKOVANÉ] a garáži na parcele č. [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území [REDAKOVANÉ], na ul. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zapísané na [REDAKOVANÉ] Správa katastra Pezinok, katastrálne územie [REDAKOVANÉ] a pozemkov parc. č. [REDAKOVANÉ] (200 m²), parc. č. [REDAKOVANÉ] (57m²), parc. č. [REDAKOVANÉ] (514 m²), parc. č. [REDAKOVANÉ] (68m²) v podiele 1/1 a parc. č. [REDAKOVANÉ] (1338m²) v podiele 417/3781, zapísané na [REDAKOVANÉ], Správa katastra Pezinok, katastrálne územie [REDAKOVANÉ]...

[REDAKOVANÉ] nemá žiaden vzťah k predmetným nehnuteľnostiam, ktoré sú uvedené v uznesení Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave III zo dňa 22.5.2015 podpísaného Vyšetrovateľom PZ pplk. Mgr. Andrej BARAN, voči ktorému som podal sťažnosť...

Konaním dozorujúceho prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava 3 boli podľa môjho názoru porušené moje tu citované práva na spravodlivý proces, rovnako ako bolo zasiahnuté do mojich práv na obhajobu.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Ústavné právo podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR ako i právo podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sťažovateľa a ústavné právo podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy SR ako i právo podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sťažovateľa Uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava 3 č. 4 Pv 589/13/1103-65 z 23.6.2015 porušené boli; zrušil Uznesenie Okresnej prokuratúry Bratislava 3 č. 4 Pv 589/13/1103-65 z 23.6.2015 a vec jej vrátil na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500 € a náhradu trov konania pred Ústavným súdom SR.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru uznesením okresnej prokuratúry, z ktorého vyplýva, že nedošlo k meritórnemu posúdeniu sťažnosti sťažovateľa podanej proti uzneseniu vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave III, odboru kriminálnej polície,

sp. zn. ČVS: ORP-507/OEK-B3-2013 z 22. mája 2015 o vznesení obvinenia sťažovateľovi pre prečin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 a 4 Trestného zákona.

Z napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry vyplýva, že ním bola zamietnutá sťažnosť obvineného [REDAKOVANÉ], pretože táto bola podaná neoprávnenou osobou, keďže bola podaná prostredníctvom [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná konateľka [REDAKOVANÉ]. Okresný prokurátor k takému záveru dospel potom, keď preskúmaval, či nešlo vo veci o niektorý z prípadov podľa § 193 ods. 1 písm. a) alebo b) Trestného poriadku. Po vyhodnotení sťažnosti dospel k záveru, že sťažnosť bolo potrebné zamietnuť podľa § 192 Trestného poriadku.

Okresný prokurátor okrem iného v uznesení uviedol:

„Podľa § 36 ods. 1 Tr. por. obhajcom môže byť len advokát.

Podľa § 36 ods. 3 Tr. por. obhajcom nemôže byť advokát, ktorý už bol pribratý ako znalec, tlmočník alebo prekladateľ alebo ktorý bol ako svedok prejednávaného skutku. Obhajca nemôže byť vypočúvaný ako svedok o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel pri výkone obhajoby.

Podľa § 36 ods. 4, ods. 5 Tr. por. za včasnosť zvolenia obhajcu, ako aj za včasnosť podania žiadosti o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 zodpovedá obvinený; pri zmene obhajcu nie je zvolenie obhajcu alebo ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 dôvodom na zmenu termínu už nariadeného úkonu trestného konania. Účinky zastupovania obhajcom nastávajú okamihom doručenia splnomocnenia alebo opatrenia o ustanovení obhajcu konajúcemu orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu. ...

V § 36 ods. 3 Tr. por. je vymedzená nezlučiteľnosť funkcie obhajcu s postavením znalca (§ 142), tlmočníka (§ 28 ods. 1 a 2), prekladateľa (§ 28 ods. 3) alebo svedka prejednávaného skutku. V tomto ustanovení sa zároveň uvádza, že obhajca nemôže byť vypočúvaný ako svedok o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone obhajoby. V tejto súvislosti treba uviesť, že z § 23 ods. 1 a 9 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii v znení neskorších predpisov vyplýva, že advokát je povinný zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom advokácie; povinnosť zachovávať mlčanlivosť sa nevzťahuje na prípad, ak ide o zákonom uloženú povinnosť prekaziť spáchanie trestného činu.

Z posudzovanej veci pritom vyplýva, že obvinený si ako obhajcu v trestnom konaní zvolil advokátsku kanceláriu poskytujúcu právne služby: [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná [REDAKOVANÉ]. Uvedené vyplýva priamo z plnej moci zo dňa 28.05.2015, ktorá bola priložená spoločne so sťažnosťou. Pre úplnosť dodávam, že samotnú sťažnosť podpísala len [REDAKOVANÉ] ako advokátka, nie v mene spoločnosti [REDAKOVANÉ].

Z dikcie ust. § 36 ods. 1 Tr. por. je pritom zrejmé, že obhajcom v trestnom konaní môže byť len advokát. Na tomto mieste je potrebné dôsledne rozlišovať medzi výkonom advokácie - zastupovaním osôb v civilnom súdnictve a obhajobou v trestných veciach, čo vyplýva aj ust. zákona o advokácii. Uvedené rezultuje aj zo súčasne platného Občianskeho súdneho poriadku, keďže ust. § 26 ods. 4 výslovne zmocňuje právnické osoby založené podľa osobitného zákona (§ 14 a § 15 zákona o advokácii) na účel výkonu advokácie na zastupovanie účastníka na základe plnomocenstva v občianskom súdnom konaní.“

Z uvedeného okresný prokurátor uzavrel, že bola daná prekážka na výkon obhajoby vo veci, pretože [REDAKOVANÉ] mala aj procesné postavenie svedka v trestnom konaní, čím bola daná nezlučiteľnosť funkcie obhajcu s postavením prejednávaneho skutku. Vo svojom rozhodnutí okresný prokurátor skutkovo jasne a zreteľne popísal časový sled úkonov [REDAKOVANÉ], jej výpovede v prípravnom konaní a vyvodil z toho právne závery. Konštatovanie, že menovaná nie je oprávnenou osobou na podanie sťažnosti v mene obvineného v posudzovanej veci pre prekážku vyplývajúcu z § 36 ods. 3 Trestného poriadku je v súlade so zákonom.

Ústavný súd pripomína, odvolávajúc sa na svoju judikatúru, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje iba na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, pričom nesmie ísť o takú interpretáciu a aplikáciu noriem, ktorá by bola arbitrárna alebo zjavne neopodstatnená (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 228/05). Toto stanovisko sa týka aj rozhodnutí orgánov prokuratúry.

Ústavný súd nezistil taký výklad ustanovení citovaných v označenom rozhodnutí okresného prokurátora, ktorý by mohol vyvolať nezlučiteľné účinky s ústavou. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom okresného prokurátora nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neopodstatnenosti, arbitrárnosti názoru alebo svojvôli okresného prokurátora a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor okresného prokurátora svojím vlastným.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil, že sťažnosť sťažovateľa je zjavne neopodstatnená, a preto ju odmietol už na predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2016